

تحلیل پارک های شهری با رویکرد مقابله با جرم CPTED؛ مطالعه موردی: پارک ملت مهاباد

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۶/۲۰

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۷/۲۳

کد مقاله: ۲۳۰۶۹

شهره کریمی نژاد^{۱*}، مریم فدائی قطبی^۲، فاطمه کریمی نژاد^۳

چکیده

فضاهای سبز و پارکها از عوامل مؤثر بر پایداری اجتماعی شهرها می باشند که وجود آنها برای بقای زیادی شهرها ضرورت دارد. در این بین توجه به شکل گیری، تنوع و تداوم در بهبود عملکرد آنها نقش اساسی در کاهش اضطراب های روزافزون شهروندان در شهرها دارد. روش تحقیق توصیفی-تحلیلی و پیمایشی مبتنی بر پرسشنامه و از لحاظ هدف، کاربردی است. جامعه آماری به صورت تصادفی ۱۰۰ نفر از ساکنان منطقه که در اطراف پارک و افرادی که از پارک ملت عبور و مرور کرده اند را تشکیل می دهد و همچنین حجم نمونه طبق فرمول کوکران ۸۰ نفر می باشد و پرسشنامه های جمع آوری شده در نرم افزار spss مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و بدین منظور از آزمون t تک نمونه ای استفاده گردید. با توجه به نتایج آزمون t تک نمونه ای می توان به این نتیجه رسید که شاخص های نظارت، کنترل و دسترسی، حمایت از فعالیت ها، قلمروگرایی و مدیریت و نگهداری به ترتیب در رتبه های اول تا پنجم قرار دارند. لذا در فرآیند ارزیابی پس از ساخت که به منظور شناخت و اصلاح نقاط ضعف احتمالی انجام می گیرد و نیز به منظور ارائه راهکارهای طراحی فضای پارک در طرح های آتی با توجه به مؤلفه امنیت محیطی، توجه به اولویت و اهمیت شاخص های آن در ادراک و ترجیح ساکنان، به عنوان استفاده کنندگان اصلی فضا ضروری است.

واژگان کلیدی: پارک شهری، امنیت محیطی، پیشگیری از جرم، رویکرد CPTED

۱- کارشناس ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان، کرمان، ایران، (مسئول مکاتبات)
sh.kariminejad1992@gmail.com

۲- دکتری شهرسازی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان، کرمان، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان، کرمان، ایران

وجود شرایط مختلف از قبیل جمعیت، تراکم زیاد، وجود مهاجرانی با فرهنگ‌ها و نژادهای مختلف، اختلاف طبقاتی، بیکاری شدید، مشکلات اقتصادی و درآمدی، کمبود مسکن مناسب و مانند این‌ها از جمله عوامل زمینه‌ساز جرائم شهری، هستند (Ziari, 2012:3). جرم و ارتکاب به جرم در جوامع امروزی به عنوان یک مشکل اجتماعی همه ساله بر زندگی هزاران تن از شهروندان اثر سوء می‌گذارد (Bahrami et al., 2018:2). این عوامل که امنیت شهری را از بین می‌برند و موجب تهدید و یا کاهش امنیت شهرهای بزرگ می‌شوند، بسیاریند و برخی فضاهای شهری یکی از عوامل اصلی تهدید کننده امنیت شهرها هستند، این فضاها معمولاً از دید محفوظ هستند به همین خاطر فضاهای دنج و مطمئنی برای فعالیت‌های غیرمجاز و ناهنجار محسوب می‌شوند (Etemadi far, 2011:287). امنیت یک بعد کلی و یک بعد جزئی‌تر دارد. بحث کلی، به پشتیبانی و حفظ چشم‌انداز یک جامعه‌ی باز مربوط است که در آن مردم از همه‌ی گروه‌های اجتماعی اقتصادی می‌توانند در فضای همگانی شهر، دوشادوش هم به کارهای روزانه خود برسند. در این چارچوب کلی امنیت می‌تواند با توجه دقیق به طراحی راه‌حل‌های بسیار جزئی در شهر ارتقاء یابد. اگر زندگی شهری تقویت گردد، به طوری که انسان‌های بیشتری در فضاهای همگانی راه رفت و زمان صرف کنند، تقریباً در همه‌ی موقعیت‌ها هم امنیت واقعی و هم امنیت حسی افزایش خواهد یافت. حضور انسان‌ها نشان می‌دهد که یک مکان امنیت خوب و قابل قبولی دارد (Gol, 2014:97) پارک‌های شهری به عنوان یکی از اجزای بسیار مهم بدن شهری، انسانی و طبیعی، بنابر ویژگی‌های سیستمی و نظام‌مند مکان‌یابی، نوع طراحی، دسترسی، روشنایی، ساخت جمعیتی و غیره می‌تواند در القاء یا عدم القاء حس امنیت بسیار مؤثر واقع شود.

پارک‌ها و فضاهای سبز شهری به عنوان یکی از مهم‌ترین عرصه‌ها و فضاهای عمومی شهرهای معاصر، در صورتی که شرایط آسایش محیطی در آن‌ها فراهم شده باشد، نقش بسیار عمده‌ای در برطرف کردن نیازهای گوناگون اجتماعی، فرهنگی و روان‌شناختی شهروندان خواهند داشت. این در حالی است که این نوع فضاها در صورت عدم اتخاذ تمهیدات مختلف، بسیار مستعد رفتارهای ناهنجار و مجرمانه هستند (Azamati et al, 2018: 6). پارک به دلیل داشتن ویژگی‌های منحصر به فرد خود از سایر کاربری‌های شهری متمایز شده است. یکی از این ویژگی‌ها بسترسازی برای استفاده همه اقشار جامعه و عمومی بودن آن است که از یک سو جواب گوی نیاز مردم به تحقق عدالت در بهره‌مندی از امکانات شهری است و از سوی دیگر، منشأ بسیاری از معضلات کلان شهرها محسوب می‌شود. بنابراین نمی‌توان فقط از یک بعد به آن نگریست؛ در پارک، ما شاهد گرد آمدن جمعیت زیاد در فضای محدود با اهداف بسیار متفاوت از جمله تفریح و استراحت، ورزش و بازی، مطالعه، ملاقات، غذا خوردن، تماشای فیلم، شرکت در سامانه نشاط و یا مسابقات همگانی هستیم. در این میان عده‌ای نیز با اهدافی نظیر تکدیگری، دستفروشی، خرید و فروش مواد مخدر، دزدی، تخریب وسایل عمومی، فریب جوانان ناآگاه و غیره، در میان خیل جمعیت پارک نفوذ کرده و در خفا و گاه آشکارا آسایش و امنیت پارک را خدشه دار می‌کنند (Abedi, 2011:68). پارک بدلیل فضای سبز قابل ملاحظه‌ی خود علاوه بر داشتن تأثیرات زیست محیطی، به سبب ایجاد چشم‌اندازهای زیبا و سبز در ایجاد آرامش روحی و روانی شهروندان تأثیر انکارناپذیری داشته و عامل ایجاد تعادل بین انسان شهر و طبیعت به شمار می‌آید (Mohammadi and others, 2011:29). فرآیند توجه به امنیت در برنامه‌ریزی و طراحی شهری، با عنوان پیشگیری از جرم و جنایت از طریق طراحی محیطی (CPTED) شناخته می‌شود. این فرآیند شامل طراحی محیط مصنوع به منظور کاهش فرصت انجام جرم و بیم از تعرض افراد به یکدیگر است این نگرش به طراحی امنیتی، موجب استفاده معنی‌دار از فضا می‌شود. نگرش ذکر شده متفاوت از روش‌های سنتی باز دارندگی جرم است که بر جلوگیری از دسترسی به هدف بزهکاری با استفاده از موانعی همچون قفل‌ها، آژیرها، فنس‌ها و دروازه‌ها تأکید داشت. (CPTED) از فرصت‌های به دست آمده برای کنترل طبیعی دسترسی و نظارت و تقویت قلمرو استفاده می‌کند (2) (Khelatdost et al, 2012). کاربست رویکرد (به طور قابل ملاحظه‌ای در افزایش سرمایه اجتماعی، بهبود کیفیت زندگی و افزایش میزان رضایت مندی شهروندی تأثیر گذار می‌باشد (Pourjafar et al., 2008:74). از این رو، با توجه به اهمیت و جایگاه بحث امنیت در عرصه‌های مختلف زندگی اجتماعی، به عنوان یکی از بنیادی‌ترین نیازهای انسان، هدف این پژوهش، بررسی وضعیت امنیت برپای رویکرد CPTED در پارک ملت به عنوان اولین پارک شهرستان بناب می‌باشد. برای نیل به این هدف با تحلیل فضایی و اجتماعی محدوده پارک ملت به بررسی مولفه‌های مؤثر در امنیت محیطی از دیدگاه رویکرد CPTED پرداخت شده است، و در نهایت برای دستیابی به وضعیت بهینه پیشنهاداتی ارائه گردیده است. این مقاله برآن است تا پارک ملت واقع در شهرستان بناب را به کمک تحلیل‌هایی با رویکرد CPTED مورد بررسی قرار دهد، تا بتواند مشکلات موجود را شناسایی و راهکارهایی ارائه نماید.

فرضیه اول: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «کنترل دسترسی» بر احساس امنیت محیطی در پارک تفاوت وجود دارد.

فرضیه دوم: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «قلمروگرایی» بر احساس امنیت محیطی در پارک تفاوت وجود دارد.

فرضیه سوم: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «نظارت» بر احساس امنیت محیطی در پارک تفاوت وجود دارد.

فرضیه چهارم: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «حمایت از فعالیت» بر احساس امنیت در پارک تفاوت وجود دارد.
فرضیه پنجم: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «مدیریت و نگهداری» بر احساس امنیت در تفاوت وجود دارد.

۲- مباحث نظری

واژه امنیت^۱ از ریشه لاتین^۲ که در لغت به معنای "نداشتن دلهره و دغدغه است" می‌باشد و معنای لغوی آن رهایی از خطر، تهدید، آسیب، اضطراب، هراس، ترس، نگرانی یا وجود آرامش، اطمینان، آسایش، اعتماد، تامین و ضامن است (Ismail Pour and Fakharzadeh, 2012: 3). امنیت در معنای کلی آن یعنی تضمین تداوم ارضاء نیازهای انسانی (Asghrpour, 2014: 3). احساس امنیت به معنای احساس آرامش و اطمینان از عدم تعرض به جان، مال و سایر حقوق انسان است. این ارزش انحصاری، یکی از ضرورت های زندگی فردی و اجتماعی است (Haghighat bin and Jalali, 2014: 3). اگر چه امنیت و ایمنی هر دو از یک ریشه عربی گرفته شده اند اما معنای آن‌ها را نباید با هم اشتباه کرد. امنیت مفهومی اجتماعی است و کاربرد آن نیز به گونه ای مرتبط با شهر و جامعه و جمع معنی پیدا می کند و ایمنی به معنی دوری از خطر و در سلامت زیستن است و کاربرد عمدتاً فردی دارد (Pourmussavi and Amini, 2012: 4). پیشگیری از جرم از راه طراحی محیطی، با تفرع عمیق (Jeffery, 1971) از بی اثری سیستم قضایی در پیشگیری جرم و با تحقیقات او برای یک نظریه جدید بر پایه ارتباط میان انسان و محیط رشد یافت، وی از نخستین بنیان گذاران پیشگیری جرم از طریق طراحی محیطی بود که از آن به عنوان عصر جدیدی در اندیشه های جرم و جرم شناسی که بر شرایط و اوضاع واحوال یک جرم بیشتر از مجرم توجه می کند یاد کرده است. هدف آن کاهش فرصت ها برای جرم از طریق به کارگیری ترکیب های طراحی فیزیکی است که مانع وقوع جرم هستند و به طور خلاصه، ایجاد محیط دفاعی با نظر به ترکیب دو جنبه فیزیکی و روانشناسی به طور همزمان، جوهر و اساس مفهوم پیشگیری جرم از طریق طراحی محیطی را تشکیل می‌دهد. انجمن بین المللی (CPTED ICA, 2005) نیز آن را استفاده هوشمندانه از فضای ساخته شده در جلوگیری از جرایم در فرایند طراحی و برنامه ریزی محیط مصنوع تعریف می کند. طبق تعاریف فوق، براین موضوع اتفاق نظر وجود دارد که رویکرد CPTED در دو بعد کاهش حقیقی جرایم در محیط های شهری از یک سو و افزایش احساس ایمنی و امنیت فضایی در آن ها، می‌تواند مؤثر واقع شود (Pakzad, 2014: 60).

جدول ۱: پیشینه رویکرد پیشگیری از جرم از راه طراحی محیطی (نگارندگان)

پیشینه و سوابق رویکرد در آرای اندیشمندان و صاحب نظران شهری		
- نیاز به خیابان های امن شهری - جداسازی و تشخیص مکان های عمومی و خصوصی - تنوع کاربری ها و اختلاط آن ها در سطح شهر - استفاده مؤثر و بازدارنده از حضور عابران پیاده در مناطق شهری برای کاهش احتمال وقوع جرم - تأکید بر اهمیت محیط کالبدی برای پیشگیری از جرم	- الیزابت وود - جین جیکوبز در کتاب مرگ و زندگی شهرهای آمریکایی - اسکالامو آنجل در کتاب تضعیف جرم توسط طراحی شهری	دهه ۱۹۶۰ میلادی
- کاهش پتانسیل طبیعی جرم خیزی مناطق شهری - شفافیت و در معرض دید قرار گرفتن فضاهای عمومی - تشویق مردم به گزارش و برخورد با تخلفات و جرایم - شهروند باید ببیند و دیده شود.	- رای جفری در کتاب جلوگیری از جرایم شهری با طراحی محیطی - اسکار نیومن در کتاب فضاهای قابل دفاع	دهه ۱۹۷۰ میلادی
- ارائه نظریه پنجره های شکسته (پنجره های شکسته هستند که فرصت را برای ارتکاب و احتمال وقوع جرائم در سطح شهر فراهم می کنند) - تأکید بر اهمیت حیاتی نگهداری محیط به عنوان شاخص فیزیکی برای سطوح همبستگی اجتماعی و کنترل اجتماعی غیررسمی - اشاره به نابسامانی طراحی محیط مصنوع - اشاره بر ناکارآمدی قوانین و استانداردهای طراحی شهری و معماری - نقش موانع طبیعی و بازدارنده های موقعیتی در کاهش فرصت دهی برای تجاوزات و جرائم شهری	- جرج کلینگ و ویلسون - پل براتینگهام در کتاب جرم شناسی شهری	دهه ۱۹۸۰ میلادی
- ارائه راهبردهای رویکرد CPTED - تأکید بر طراحی مناسب و استفاده مؤثر از ساخت محیط در جهت کاهش جرم	- تیم کرو	دهه ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ میلادی

¹ Security

² Secures

مفاهیم اساسی رویکرد CPTED

در رویکرد CPTED با مفاهیم مختلفی روبرو هستیم که به تحقق این رویکرد کمک شایانی می نماید. اهم این موارد عبارتند از:

- قلمروگرایی: بدین معنی که فضای بیرونی باید بگونه ای باشد که سبب ایجاد نوعی حس مالکیت قوی گردد.
- نظارت: برای دلسردی بزهکاران از انجام فعالیت‌های مجرمانه دو شیوه مهم نظارت وجود دارد.
- نظارت طبیعی: این نظارت می‌تواند از طریق فعالیت‌های معمول و روزمره مردم حاصل گردد.
- نظارت سازماندهی شده رسمی: لوازم و تجهیزاتی مانند دوربین های مداربسته و نمایشگرها، امکان نظارت سازماندهی شده را پدید می آورند.
- دشوارسازی دستیابی به اهداف مجرمانه: بدین معنا که استانداردهای امنیتی ساختمان ها برای دو رنگه داشتن مزاحمان از درها، پنجره ها و قفل ها بهبود یابد (به عنوان نمونه برای بخش های مختلف ساختمان زنگ خطر نصب گردد).
- کنترل دسترسی ها و ورودی ها: برای جلوگیری از ورود بزهکاران و مزاحمان باید از موانع فیزیکی یا روانی استفاده شود.
- پشتیبانی از برنامه فعالیت: شامل ایجاد مراکز یا تسهیلات مکانی مانند مراکز مراقبت روزانه و یا ساخت زمین های ورزش و بازی سازماندهی شده است.
- تعمیر و نگهداری: با تعمیر و نگهداری مناسب از میلان شهری و تابلوها و نشانه های شهری و چراغ های روشنایی و محوطه سازی، می توان افزون بر بهینه سازی هزینه های شهری، از بالا رفتن ظرفیت مناطق در جرم خیزی، کاست (Pakzad, 2014:60).

شکل ۱: اصول اصلی CPTED (منبع: Salehi, 2011: 21)

جدول ۲: راهبردها و سیاست های رویکرد CPTED (نگارندگان)

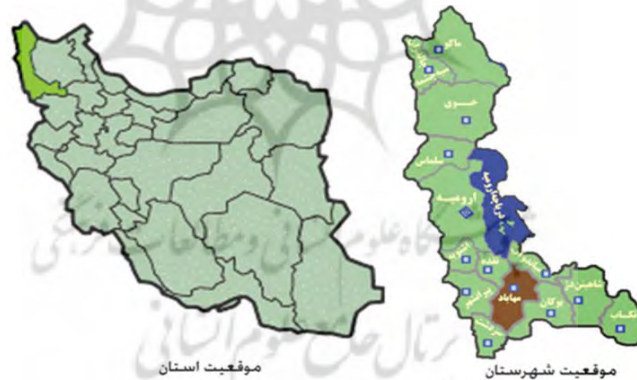
سیاست ها	راهبرد
- رعایت نظام سلسله مراتبی فضا، به وسیله جداسازی کاربران فضاهای عمومی به گروه های مختلف مانند پیاده و سواره و یا محدودسازی هر کدام به وسیله شبکه راه های جدا از هم. - قرار ندادن خیابانها و شریان های اصلی در مناطق مسکونی و در نظر گرفتن شریان های کمتر و خیابان های محدودتر، برای محدود سازی دسترسی افراد غریبه. - استفاده از نرده و محدودیت های سمبولیک و یا محدودیت های واقعی. - پرهیز از به وجود آمدن گوشه های کم تردد، کم نور و فاقد نظارت اجتماعی. - نورپردازی مطلوب و کافی دروازه ها، ورودی ها و نوع سیستم دسترسی.	ایجاد دسترسی و جایجایی مناسب
- تأمین نمودن قابلیت دید از خیابان به همه ورودی ها و دیگر فضاهای عمومی. - طراحی منظر هماهنگ برای بهبود دید بصری محیط و امکان نظارت بیشتر. - امکان دهی به حضور انسان با ایجاد تسهیلات خدماتی، برای افزایش نظارت عمومی. - جای دهی باجه های تلفن و روزنامه فروشی یا دکه های سیار در مناطق جرم خیز. - مکانیابی مناسب محوطه پارکینگ به طوری که به راحتی قابل دید و تحت نظارت باشد. - استفاده از دوربین های مداربسته و مکانیابی صحیح آن ها در مواقع ضروری. - رعایت استانداردهای روشنایی فضا.	افزایش نظارت بر فضا
- ایجاد تمایز واضح بین فضای عمومی، نیمه عمومی / نیمه خصوصی و خصوصی. - استفاده از تکنیک های طراحی.	افزایش حس مالکیت (تقویت)

- اجازه دادن به همسایگان و ساکنین در جهت نمایش و بیان هویت شان. - ایجاد فضای نیمه عمومی در مرکز بلوک های مسکونی، از قبیل پارک های همسایگی که به صورت گروهی به ساکنین مسکونی تعلق دارد. - افزایش نظارت های طبیعی و گسترش حس مالکیت از طریق نهادهای اجتماعی.	قلمروهای طبیعی)
- جذب نمودن کاربری های ترکیبی و مختلط به طور مناسب. - توسعه اقتصاد در جهت متنوع ساختن کاربری های مناسب عمومی در روز و شب. - اصلاح برنامه ریزی فضایی از طریق استفاده کارآمد از فضای شهری. - جای دهی فعالیت های خدماتی و فضاهای عمومی در مناطقی که دید و نظارت عمومی کمتری وجود دارد. - حذف کاربری های متعدد در یک مکان که در ساعات طولانی از شبانه روز غیر فعال هستند.	حمایت از فعالیت
- استفاده از تابلوها، علائم و نشانه های بصری از طریق هنر ارتباط تصویری. - حذف نشانه ها و علامت های بی نظمی در فضا از جمله شیشه های شکسته. - تعمیر و نگهداری تجهیزات شهری مانند تابلوها و علائم ارتباطی. - تشویق افراد و ایجاد گروه های مشارکتی برای مدیریت و نگهداری بهتر. - حفاظت از وندالیزم تجهیزات شهری مانند حفاظ دار کردن چراغ های معابر.	خوانایی محیط / مدیریت و نگهداری
- بهبود کیفیت قفل ها، لولاها و درها و پنجره ها. - استفاده کافی از نرده ها، علائم هشداردهنده (دوربین مداربسته) و شیشه پنجره ها.	مستحکم سازی

۳- محدوده مورد مطالعه

۳-۱- شهر مهاباد

مهاباد یکی از شهرهای بزرگ استان آذربایجان غربی می باشد. این شهر در جنوب استان و در دامنه رشته کوه جبال لند شیخان کوهستانی و خوش آب و هوا قرار دارد. مرکز آن شهر مهاباد است و با ارومیه که مرکز استان است ۱۴۱ کیلومتر فاصله دارد. شهرستان مهاباد در منطقه ای کوهستانی واقع شده است اما شهر در جلگه و کوهستانی جنگلی قرار گرفته و ارتفاع جلگه از سطح دریا ۱۳۲۰ متر است. شهر مهاباد در ۴۵ درجه و ۴۳ دقیقه و ۳ ثانیه شرقی نصف النهار گرینویچ و ۳۶ درجه و ۴۶ دقیقه و ۳ ثانیه عرض شمالی واقع شده و مساحت کل شهرستان ۵۶۰۰ کیلومتر مربع است.

شکل ۲: موقعیت جغرافیایی شهرستان مهاباد در استان آذربایجان غربی و موقعیت استان در کشور

شکل ۳: موقعیت پارک ملت در طرح تفصیلی شهرستان مهاباد

۳-۲ پارک ملت

پارک ملت با مساحت تقریبی ۴ هکتار در خیابان اصلی مهاباد پسوه و در نزدیکی سد مهاباد و در شمال غرب شهر مهاباد واقع شده است. در برنامه اجرایی شهرداری گسترش این پارک به منظور فضای سبز، مجموعه فرهنگی و نمایشگاهی پیش بینی شده است و اولین اقدام، مشخص کردن مرز اکولوژیک پارک بر اساس ویژگی‌های شکل زمین بوده است. پارک ملت مهاباد، پارکی زیبا و دیدنی است که پایین دست سد مهاباد واقع شده. نور پردازی زیبا در پارک، رودخانه و اطراف آن، موسیقی کردی زیبایی که بی وقفه در پارک پخش می شود و رودخانه زیبایی که از دل این پارک می گذرد با سنگ های بزرگ و جالب داخل آب و منطقه تفریحی و گردشگری که در رو بروی پارک و در دل کوه ایجاد شده است همه و همه پارک ملت مهاباد را به مکانی دیدنی تبدیل کرده است. این پارک از ترکیب طبیعی درختان انبوه و قدیمی ساخته شده که فضایی خاص در دل شهر پدید آورده است. با توجه به استفاده ساکنان محلی و مسافران به طور خاص از پارک و قابلیت دسترسی آسان به آن، پارک مورد توجه عموم شهروندان مهاباد است. می توان علت اتلاق این پارک با عنوان پارک شهری را، استفاده کاربران از تمامی نقاط شهر دانست. این پارک، جزء پارک‌های شهری با مقیاس منطقه ای می باشد (elyasi:2014:14).

۴- مواد و روش‌ها

با توجه به این که در پژوهش حاضر برای تحقیق اهداف و پاسخگویی به سؤالات تحقیق، با توجه به عنوان موضوع که به « تحلیل پارک‌های شهری با رویکرد رویکرد مقابله با جرم (cpted) مطالعه موردی پارک ملت شهرستان مهاباد» می پردازد، تحقیق حاضر از نظرهدف، کاربردی و از روش های کمی گردآوری داده‌ها، توصیفی تحلیلی از نوع پیمایشی است. تجزیه و تحلیل داده های این مطالعه در دو سطح آمار توصیفی (جداول توزیع فراوانی) و آمار استنباطی برای آزمون فرضیه ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف در صورت نرمال بودن داده هارگرسیون خطی تک متغیره و چند متغیره به کمک نرم افزارهای SPSS مورد استفاده قرارمی گیرد. و با استفاده از جداول و نمودارها و آزمون های آماری موجود در آن اطاعات خام پردازش می گردد.

پرسشنامه، مصاحبه و برداشت های میدانی: به منظور برداشت اطلاعات محیط، پرسشنامه ای براساس معیار "امنیت" و در دو قسمت تنظیم گردید. بخش نخست پرسشنامه شامل تدوین سؤالات تشریحی و مصاحبه با شرکت کنندگان می باشد و بخش دوم نیز به سؤالات تستی با تأکید بر مسئله امنیت در پارک ملت مهاباد می پردازد. در کنار طرح پرسشنامه از مشاهدات و مستندات عینی و میدانی پژوهشگران نیز بهره گرفته شد. تمامی پرسشنامه ها در پارک ملت مهاباد پخش شدند و شرایط مصاحبه به گونه ای در نظر گرفته شد که متغیرهای ثابت را حفظ نماید. شرایط آب و هوایی یکسان بوده و در ساعتی معین و در روزی مشابه فرایند پرسشنامه به انجام رسیده است.

جامعه آماری این پژوهش به صورت تصادفی ۱۰۰ نفر از افراد ساکن در محدوده و همچنین افرادی که در داخل پارک عبور و مرو کرده در سال ۱۳۹۸ می باشد که در این تحقیق برای برآورد حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شده و طبق این فرمول ۸۰ نفر در نمونه ی آماری ما قرار می گیرد و به منظور سنجش پایایی پرسشنامه تحقیق با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه می شود. برای تعیین حجم نمونه این پژوهش از فرمول کوکران استفاده شده است. و مقدار دقت احتمالی آن $(d = 0.05) / 0.05$ در نظر گرفته شده و مقدار p (احتمال وجود صفت) 0.5 و مقدار q (احتمال عدم وجود صفت) نیز 0.5 لحاظ شده است. و مقدار N حجم جامعه آماری می باشد. البته ذکر این نکته لازم است که اگر میزان احتمال صفت و احتمال عدم وجود صفت یعنی p و q در دست نباشد آن‌ها را 0.5 می گیریم در غیر این صورت میزان موجود را محاسبه می کنیم.

$$n = \frac{\frac{t^2 \cdot p \cdot q}{d^2}}{1 + 1/N \left[\left(\frac{t^2 \cdot p \cdot q}{d^2} \right) - 1 \right]} = \frac{\frac{1/96^2 \times 0.5 \times 0.5}{0.05^2}}{1 + 1/100 \left[\left(\frac{1/96^2 \times 0.5 \times 0.5}{0.05^2} \right) - 1 \right]} = 80$$

۴-۱ بحث و یافته ها

پارک ملت از نظر امنیت شهری و ناهنجاری های اجتماعی به دلایل عوامل محیطی نظیر؛ باغ های متروکه با پوشش گیاهی انبوه، کوچه باغ های منتهی شده به دسترسی ها، کاهش نظارت جمعی ساکنین محلات بر پارک، محیطی جرم خیز را به وجود آورده بود. این امر در نهایت باعث به وجود آمدن مشکلات مرتبط با امنیت شهری، کاهش جذابیت پارک و عدم مراجعت ساکنین شد. محدوده پارک، با وجود مشکلات اجتماعی و محیطی، دارای پتانسیل های خوبی برای رفع نیازهای شهری منطقه است. پس

از برداشت های میدانی مستمر، مشاهدات از همجواری های پارک، بررسی تأثیرات طراحی کالبدی و محیطی و با در نظر گرفتن پنج اصل رویکرد CPTED به نتایجی می توان دست یافت که در پنج مرحله قابل ارائه است:

تقویت قلمروهای طبیعی: از جمله عوامل بروز مشکلات اجتماعی در محدوده پارک ملت، عدم احساس مالکیت مردم منطقه نسبت به فضاهای پارک است که این موضوع عنصر اساسی در نظارت مردمی و ایمن سازی محیط است. طراحی پارک با در نظر گرفتن یک محور شمالی جنوبی و امتداد مسیر های ارتباطی پارک با ورودی ها و خروجی های نقاط حساس محلات، یک سیر کولاسیون گردش پویا ایجاد نموده که باعث رفت و آمدهای جمعی در تمامی نقاط پارک شده است. این امر ورود و خروج مراجعه کنندگان به پارک را تحت کنترل قرار می دهد و نظارت مردمی را بر همه معابر و مسیرهای گردش افزایش می دهد. شکل (۴)، بیانگر کنترل و امتداد ورودی ها و خروجی های منتهی به پارک است.

نظارت طبیعی: نظارت به دو صورت طبیعی و مصنوعی انجام می گیرد و این مفهوم، بر کاهش فرصت جرم از طریق نظارت متمرکز است. این امر در پارک ملت بیشتر به صورت طبیعی و با شفاف سازی محیط از طریق پوشش مناسب گیاهی و نورپردازی انجام گرفته است. بایستی امکان نظارت مستقیم شهروندان بر فضای شهری ممکن شود و از ایجاد محیط های کور و دور از دسترس که پتانسیل جرم خیزی را افزایش می دهند، جلوگیری به عمل آورد. از جمله این موارد می توان به ایجاد فضاهای موقت نمایشگاهی، کیوسک مطبوعات و دکه های تلفن در مناطق کم رفت و آمدتر اشاره کرد تا علاوه بر اشتغال زایی و ایجاد تسهیلات رفاهی، بتوان میزان نظارت انسانی را بر مناطق افزایش داد. همچنین در طراحی فضای سبز پارکها، باید از ایجاد نقاط کور و حایل های فضای سبز نظیر؛ بوته ها و درختان زیاد که امکان نظارت مستقیم را دشوارتر می کند، جلوگیری کرد. نبود روشنایی و نظارت کافی در پارک ها، از عوامل اساسی کاهش امنیت در این عرصه های عمومی است. تقویت حس نظارت مردمی بر فضاهای عمومی، از طریق ترویج فرهنگ مسئولیت پذیری و کنترل فضا به وسیله خود شهروندان، برای مثال؛ نشر پیام های فرهنگی و تبلیغاتی در محیط برای نظارت بر فضا به وسیله خود مردم. نظیر این کار در انگلستان در قالب تابلوهایی با مضمون « این فضا تحت کنترل و نظاره عمومی است » و با گرافیک چشم انجام شده است. شکل (۵)، نظارت طبیعی و شفاف سازی محیط پارک را نشان می دهد.

شکل ۵: نظارت طبیعی و شفاف سازی محیط پارک. ماخذ: نگارندگان

شکل ۴: کنترل و امتداد ورودی ها و خروجی ها. ماخذ: نگارندگان

کنترل دسترسی: در طراحی محیطی برای دسترسی مراجع کنندگان پیاده به محدوده پارک تلاش می شود تا در آن ها مشاهده پذیری، شفافیت، تعریف پذیری و مکان یابی محیط توسط عابری به سادگی صورت پذیرد و با وجود نگرهبان در جهت کنترل دسترسی ها تأکید می شود.

تعمیر و نگهداری: منظور، مراقبت و نگهداری از تجهیزات و مبلمان شهری نظیر؛ تابلوهای شهری با گرافیک زیبا در جهت زیباسازی فضاهای عمومی شهری و... است. تصویری که بعد از اجرای طرح در دید ساکنین محلات همجوار صورت گرفت، بسیار مطلوب است. آن ها محیط پارک را به عنوان یک محل اجتماعی و خانوادگی پذیرفته اند که می تواند نیازهای اجتماعی و حتی خانوادگی خود را با برگزار کردن محافل جمعی در محیط پارک رفع نمایند. بی تردید این نیازها، با نبود امنیت به شکل مطلوب و مناسبی در فضاهای شهری پارک تامین نمی شود (شکل ۶).

حمایت از فعالیت های اجتماعی: به کارگیری فعالیت های اجتماعی در عرصه های عمومی و مناطقی با دید و نظارت کم، برای از بین بردن فعالیت های مجرمانه و استفاده از طراحی محیطی مطلوب در جهت تشویق مردم برای حضور در فضاهای عمومی شهری، در نهایت منجر به دور هم جمع شدن افراد برای انجام فعالیت های اجتماعی می شود. این راهکار، امروزه به خوبی در

محیط پارک در نظر گرفته شده است و برنامه ریزی و طراحی محیطی به شکلی صورت گرفته که در دوره های زمانی متفاوت، فعالیت‌های مختلفی برای همه گروه‌های سنی برگزار می شود که می توان به فضاهای ورزشی، کتابخانه، سینما، محل ورزش های همگانی، باغ گیاهان دارویی، نشیمن های خانوادگی و... اشاره نمود. این فضاها به خوبی در پویا ماندن پارک ملت در دوره های زمانی مختلف کمک می کند. این راهکارها، خود یک نظارت محیطی را به دلیل حضور مردم در نقاط مختلف محدوده پارک در بازه های زمانی گوناگون ایجاد می کند که در نهایت منجر به افزایش امنیت محیط و پایداری پارک‌ها می شود. شکل (۷)، انجام فعالیت‌های جمعی و همگانی را در محیط پارک نشان می‌دهد.

شکل ۷: انجام فعالیت‌های همگانی در فضاهای پارک. ماخذ: نگارندگان

شکل ۶: ایجاد محیط مطلوب جمعی با مراقبت نگهداری از تجهیزات شهری. ماخذ: نگارندگان

۲-۴ نرمال بودن متغیرهای تحقیق

آزمون اسمیرنوف کولموگروف

در این پژوهش از آزمون معتبر اسمیرنوف کولموگروف برای بررسی فرض نرمال بودن داده های پژوهش های استفاده شده است. این آزمون برای گرفتن مجوز لازم جهت استفاده از رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون بر متغیرهای مستقل و وابسته اعمال می گردد تا نرمال بودن اطلاعات اثبات گردد. این آزمون باتوجه به فرضیات زیرگام به بررسی نرمال بودن داده می پردازد. با توجه به جدول آزمون اسمیرنوف کولموگروف اگر سطح معنی داری برای کلیه متغیرهای مستقل و وابسته بزرگتر از سطح آزمون (۰,۰۵) باشد توزیع داده ها نرمال می‌باشد.

داده های متغیر i دارای توزیع نرمال است : H_0

داده های متغیر i دارای توزیع نرمال نیست : H_1

جدول ۳: سطح معناداری آزمون کولموگروف اسمیرنوف

متغیرها	Sig	تاییده فرضیه	نتیجه گیری
کنترل ودسترسی	۰/۶۳۹	H_0	نرمال است
قلمروگرایی	۰/۰۵۸	H_0	نرمال است
نظارت	۰/۵۱۵	H_0	نرمال است
حمایت از فعالیت‌ها	۰/۶۹۹	H_0	نرمال است
مدیریت و نگهداری	۰/۵۱۲	H_0	نرمال است

۳-۴ آزمون فرضیات

فرضیه اول: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «کنترل دسترسی» بر احساس امنیت محیطی در پارک تفاوت وجود دارد. برای آزمون این فرضیه از آزمون رگرسیون خطی ساده (یک متغیر ملاک و یک متغیر پیش بینی) در SPSS استفاده شده است بر این اساس نتایج در جدول نشان داد که ضریب همبستگی بین فضای شهری پارک ملت و کنترل دسترسی ۰,۳۲۸ است همچنین ضریب تعیین نیز تقریباً ۱۱ درصد محاسبه شده است یعنی اینکه حدود ۱۱ درصد از تغییرات کنترل دسترسی در اثر فضای پارک اتفاق می افتد. همچنین مقدار F نشان داد که فضای پارک تاثیر معناداری بر کنترل دسترسی دارد مقدار t نیز ۴,۸۳ شده

است و با توجه به اینکه سطح معنی داری نیز کمتر از ۵ صدم است در نتیجه تاثیر کنترل و دسترسی بر فضای پارک ملت تایید گردید.

جدول ۴: نتایج ضریب رگرسیون ساده بین کنترل و دسترسی و فضای شهری پارک ملت

سطح معنی داری	t	ضرایب غیر استاندارد	
		Beta	Std. Error
.732	-.343	.686	-.236
.000	4.833	.328	.193

فرضیه دوم: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «قلمروگرایی» بر احساس امنیت محیطی در پارک تفاوت وجود دارد. نتایج رگرسیون خطی ساده برای همبستگی و تاثیر قلمرو گرایی بر فضای شهری پارک نشان داد که ضریب همبستگی بین این دو متغیر ۰,۳۲۶ و ضریب تعیین نیز در حدود ۱۱ درصد است ضریب تعیین میزان تغییرات متغیر وابسته یعنی فضای شهری پارک در اثر متغیر مستقل یعنی قلمروگرایی را نشان می دهد مقدار F نیز برای تایید استفاده از رگرسیون معنی دار بوده است در نهایت با توجه به مقدار t (۴,۸۰) و ضریب B سطح معنی داری کمتر از ۵ صدم شده است بنابراین در این پژوهش تاثیر قلمروگرایی بر فضای شهری پارک ملت تایید گردید.

جدول ۵: نتایج ضریب رگرسیون ساده بین قلمروگرایی و فضای شهری پارک ملت

سطح معنی داری	t	ضرایب غیر استاندارد	
		Beta	Std. Error
.000	5.986	.287	1.719
.000	4.802	.326	.073

فرضیه سوم: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «نظارت» بر احساس امنیت محیطی در پارک ملت تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این سوال ضریب همبستگی و ضریب تعیین به ترتیب ۰,۸۴ و ۰,۷۰ به دست آمده است همچنین مقدار F نیز معنی داری را نشان داده است در نهایت نتایج ضریب رگرسیون ساده حاکی از آن است که ضریب B بین نظارت و فضای شهری پارک تقریباً ۰,۸۴، مقدار t برابر با ۲۱,۴۸ و در سطح ۵ صدم معنی دار شده است بنابراین تاثیر نظارت بر فضای شهری پارک با ۹۵ درصد اطمینان تایید می گردد.

جدول ۶: نتایج ضریب رگرسیون ساده بین نظارت و فضای شهری پارک ملت

سطح معنی داری	t	ضرایب غیر استاندارد	
		Beta	Std. Error
.000	6.983	.112	.780
.000	21.482	.839	.034

فرضیه چهارم: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «حمایت از فعالیت» بر احساس امنیت در پارک تفاوت وجود دارد. ضریب رگرسیون ساده برای سوال فوق حاکی از آن است که همبستگی بین حمایت از فعالیت و فضای شهری پارک ملت ۰,۷۱ می باشد و با توجه به ضریب تعیین ۵۰ درصد از تغییرات فضای شهری پارک بر اساس حمایت از فعالیت شکل می گیرد مقدار F نیز معنادار شده است که نشان از تاثیر متغیر پیش بین بر متغیر ملاک می باشد ضریب B نیز حدود ۰,۷۱ است که این ضریب با توجه به مقدار t که حدود ۱۴ است در سطح خطای ۵ صدم معنادار شده است بر این اساس نتیجه این سوال نیز تاثیر حمایت از فعالیت را بر فضای شهری پارک تایید نموده است.

جدول ۷: نتایج ضریب رگرسیون ساده بین حمایت از فعالیت و فضای شهری پارک

سطح معنی داری	t	ضرایب غیر استاندارد	
		Beta	Std. Error

ضریب ثابت	1.328	.132	10.096	.000
حمایت از فعالیت	.617	.044	14.020	.000

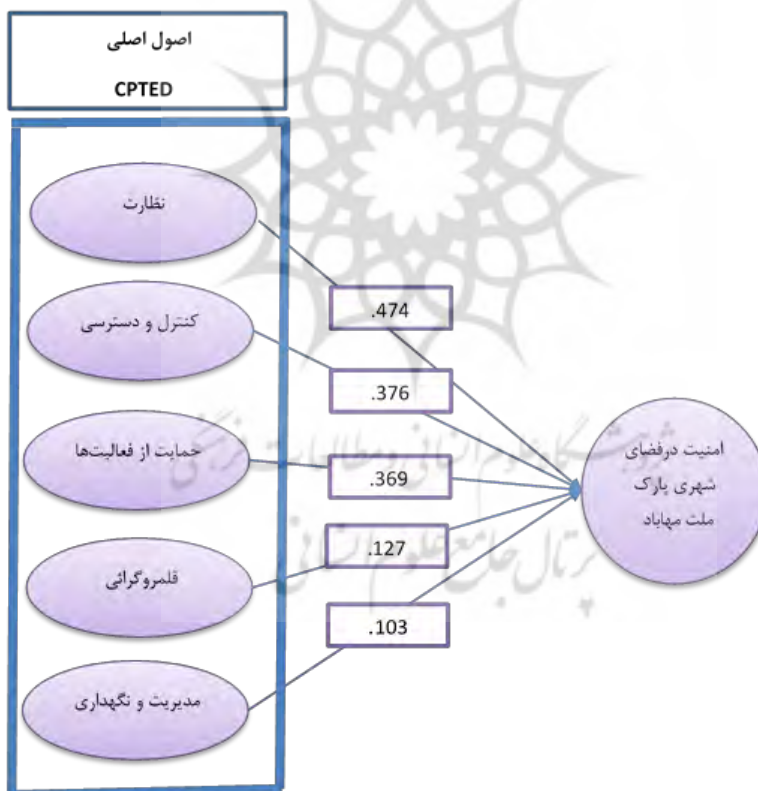
فرضیه پنجم: بین میزان فضای شهری پارک شاخص «مدیریت و نگهداری» بر احساس امنیت در تفاوت وجود دارد. نتایج رگرسیون خطی ساده برای همبستگی و تاثیر مدیریت و نگهداری بر فضای شهری پارک نشان داد که ضریب همبستگی بین این دو متغیر 0.654 و ضریب تعیین نیز در حدود 43% درصد است ضریب تعیین میزان تغییرات متغیر ملاک یعنی فضای شهری پارک در اثر متغیر پیش بین یعنی مدیریت و نگهداری را نشان می‌دهد مقدار F نیز برای تایید استفاده از رگرسیون معنی دار بوده است در نهایت با توجه به مقدار t (12.028) و ضریب B سطح معنی داری کمتر از 5% صدم شده است بنابراین در این پژوهش تاثیر مدیریت و نگهداری بر فضای شهری پارک تایید گردید.

جدول ۸: نتایج ضریب رگرسیون ساده بین مدیریت و نگهداری و فضای شهری پارک

سطح معنی داری	t	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد
		Beta	Std. Error	
ضریب ثابت	10.168		.142	1.449
مدیریت و نگهداری	12.028	.654	.049	.592

با توجه به نتایج رگرسیون چندگانه مشخص است که نظارت با مقدار ($B=0.474$) بیشترین تاثیر را دارد و بعد از آن کنترل و دسترسی ($B=0.376$)، حمایت از فعالیت ($B=0.369$)، قلمروگرایی ($B=0.127$) و مدیریت و نگهداری ($B=0.103$) به ترتیب بیشترین تاثیر را داشته اند.

در نهایت با توجه به نتایج به دست آمده از رگرسیون چندگانه همزمان مدل تحقیق به مانند الگوی زیر شکل می گیرد.

شکل ۸: مدل مفهومی تایید شده ی تحقیق (نگارندگان)

جدول ۹: اولویت بندی ابعاد شاخص‌های رویکرد CPTED (منبع: نگارندگان)

اولویت بندی شاخص‌ها	میانگین رتبه	شاخص‌های CPTED
۲	.۳۷۶	کنترل و دسترسی
۴	.۱۲۷	قلمروگرایی
۱	.۴۷۴	نظارت

۳	۳۶۹	حمایت از فعالیت‌ها
۵	۱۰۳	مدیریت و نگهداری

نتیجه گیری

فضاهای سبز و مشخصاً پارک‌های شهری به عنوان بخشی از شهرهای امروزی محسوب می‌شوند که بواسطه علت وجودیشان دخالت مستقیم در شیوه زیست و جامعه انسانی دارند و از این طریق بر کیفیت زندگی انسان‌ها تأثیر می‌گذارند. در واقع رشد روز افزون جمعیت باعث می‌شود که نیاز به فضاهای سبز هرروزه بیشتر محسوس شود. اهمیت این مبحث امروزه با توجه به حجم وسیع گسترش عوامل کالبدی و فضایی و مشخصاً ارتباطات و آلودگی‌های هوایی و صوتی بیش از پیش نمایان شده است. بنابراین با توجه به اهمیت وجود این فضاهای شهری و بدلیل ضرورت ایمنی در آن‌ها، مدیریت صحیح در حل این مسئله از طریق برنامه ریزی و طراحی محیطی مناسب از اهمیت خاصی برخوردار است. برنامه ریزی و طراحی محیطی با شناخت ویژگی‌های مکانی و شرایط محیطی، در کنار سایر اقدامات دیگر در افزایش ایمنی پارک‌ها مؤثر است. بدین منظور می‌بایست تمامی معیاره و عوامل تأثیر گذار در امنیت و برعکس ناامنی این فضاها تعیین شده و اولویت هرکدام مشخص گردد. امروزه راهکارهای نوین در این زمینه ارائه شده که با استناد به نظرات کارشناسان امر و حتی نظرات عمومی می‌توان معیارهای مختلف درزمینه چگونگی طراحی پارک‌ها به منظور افزایش ایمنی، مشخص و آن‌هایی را که از جنبه‌های گوناگون اهمیت و ارجحیت بیشتری دارند تعیین و روی آن‌ها تمرکز و مدیریت نمود.

با توجه به نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها می‌توان این گونه بیان نمود که مجموعه پارک مورد نظر، به لحاظ تأمین امنیت محیطی در تمامی شاخص‌ها نتوانسته‌اند انتظار ساکنان و استفاده‌کنندگان را فراهم آورند و این امر زمینه عدم حضور افراد بالاخص زنان و کودکان را فراهم می‌آورد. همچنین نتایج نشان می‌دهد که در شاخص نظارت بیشترین تأثیر و شاخص‌های دسترسی و کنترل، حمایت از فعالیت‌ها، قلمروگرایی و مدیریت و نگهداری به ترتیب که شاهد کمترین تأثیر را داشته‌ایم. لذا به منظور بهبود وضع موجود پارک ملت و ارائه خدمات بهتر به ساکنان محلات اطراف پارک، توجه به مسئله کاهش امنیت باید در اولویت برنامه ریزی‌های آینده و سرمایه‌گذاری‌های مربوط به آن قرار گیرد و این اولویت بندی می‌تواند به عنوان مبنایی برای تعیین تقدم و تأخر برنامه ارتقای کیفیت در وضعیت پارک‌های موجود باشد و مسئولین ذی ربط با تأکید بر شاخص‌هایی که دارای اولویت بالاتری نسبت به سایرین هستند، توجه بیشتر و اثر بخش تری را بدان معطوف دارند.

منابع

- [1] Ziyari, K.(2011), Study of Comfort and Security in the Neighborhoods of Yazd, Human Geographic Research, (76), 1-11.
- [2] Bahrami, F, Mostofi al-Maleki, R, Siradi, M. H (2018), Explaining the role of physical indicators in promoting the security of citizens with the CPTED approach (case study: Isfahan Nebulae); Geography Magazine and Urban Space Development (1), p. 1-21.
- [3] Etemadi Farh, E (2011), The role of urban lighting and lighting design in the security of Tehran city (with emphasis on proper lighting of the city), Selected papers of the Second Secular Society Conference in Tehran, 306-285.
- [4] Gol, Y, (2014), Shahsamsani, translation by Ghaffari, Ali; Ghaffari, Leila, Founder of Zamimaram, Tehran. Iran.
- [5] Azamati, H., Ghanran, A., Jam, F (2018), Evaluation of the gap between the perception and preference of the environmental component in the neighborhood parks (Case study: Tehran Parsian Soap District Parks), Scientific-Research Journal of the Scientific Society Architecture and Urban Planning, No. 14, pp. 16-16..
- [6] Abedi, S (2010), Urban Park; Civilian Opportunity or Society Threat? Social Security Considerations in Urban Park. Pershar Monthly, No. 10.
- [7] Mohammadi, J, Rakhshani Nasab, H. (2011), Behavioral analysis of quantitative and qualitative factors affecting the attraction of citizens to urban parks in Isfahan, Journal of Geographical Space, No. 34, pp. 28-48.
- [8] Khalatdost, R; Zmani moghadam, A, Rezaei, A. A. (2012), The Relationship of Urban Design with Social Security in Citizens According to CPTED Model (Case Study: Karaj City), Urban Management Studies, Third Year, No. 8 Islamic Azad University, Tehran, Iran.
- [9] PourJafar, M.R, Mahmudinejad, H, Rafieian, M, Ansari, M (2008), Promoting Environmental Security and Reducing Urban Crimes with Emphasis on CPTED Approach,

International Journal of Science Engineering, University of Science and Technology, Vol. 19, No. 6, University of Science and Technology Industry, Tehran.

[10] Esmail Poor, N, Fakharzadeh, Z (2013), Investigating Physical Factors Affecting Insecurity and Space Crimes with Emphasis on the CPTED Approach (Case Study: Mosalli Gudal Quarter in Yazd City), The 5th Conference on Urban Planning and Management, pp.1-15.

[11] Asgharpour Masuleh, A., Full Khalibaf, A (2014), Providing a Conceptual Framework for Citizens' Security in the Neighborhood, Conference on Urban Planning and Management, p.

[12] Haghghat bin, M, Jalali. A (2014), Urban Urban Improvement with Emphasis on Lighting (Case Study: Imam and Culture Streets in Mashhad), Urban Planning and Management Conference, pp. 1-16.

[13] Pourmusavi, S. M, Amini, M. (2014), Indicators of the Secured City in Islam and the Status of Citizenship Rights and Urban Management in Promoting Social Security, Urban Planning and Management Conference, pp. 1-15.

[14] Jeffery, C.R., (1971) "Crime Prevention through Environmental Design", Beverly Hills, CA: Sage Publications , pp.54-87.

[15] International Pharmacy (CPTED ICA, 2005)

[16] Pakzad, N (2014), Urban Safe Space Planning with CPTED Approach (Case Study of Abak Goladdareh District in the District of a Tehran Municipality), Haft-Shahr Journal, No. 47-48, pp. 58-69.

[17] Salehi, Ismail (2011), Planning and design security environment in the urban environment. Tehran: Iran's Municipalities and village administrators of Iran.[in Persian]

[18] Eliasy, Ibrahim (2014), Riverside Design in Urban Space, Considering Sustainable Development Approach (Case Study: Mahabad River), Master's Thesis for Urban Design, Zanjan Science and Research Branch, Islamic Azad University, Zanjan Science and Research Branch, Faculty of Architecture and Design.

